

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI. Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu ann 5 fl.—cr., pe 1/2 ann 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu ann 14 fr., pe jumetate ann 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU : Pentru publicatiunile de trei ori ce contien cam 150 cuvinte 3 fl ; pana la 200 cuvinte 4 fl ; si mai sus 5 fl v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adresezè Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune la TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
---	---	---

Ingrijirea preotului de averea bisericeii.

Am aretatu in unulu din numerii trecuti ca : in sarcin'a preotului cade si detorinti'a de a ingrijì, cá averea bisericésca se fia asigurata, si se-se inmultiesca prin o buna administratiune si prin desvoltarea si alimentarea spiritului de dârnicia alu poporului facia de biserica.

Ne intrebâm astadi, ca pentru ce, cá se potem respunde apoi si asupra modalitàii.

Pentru ca parochi'a dupa menitiunea ei cá atare, precum si dupa dispusetiunile statutului nostru organicu si-are unu organismu propriu alu ei ; èr pentru a poté sustiené si activá in modu succesu acestu organismu are pre de o parte trebuintia a sustiené si platí personalulu trebuintiosu, èr pre de alta parte se cuvine, si este si de lipsa, cá parochi'a, cá atare se vina in ajutoriu poporului si pre terenulu caritàii crestine.

Vorbind in numerulu trecutu despre proiectulu de lege pentru salarisarea invetiatorilor am constatat, ca suntem espusi unei mari incercári din punctulu de vedere alu sustienerii scóleloru si alu autonomiei nóstre bisericesci, — daca nu vom stârui din tóte puterile, ca in fie-care comuna se ridicâm salariulu invetiatorescu la minimulu prescriu de lege ; èr acést'a mai cu seama din motivulu, ca caus'a scóleloru serace nu este numai o cauza a acelor comune serace, ci este o cauza a nóstra, a tuturor, de órece acele comune serace facu parte din corpulu san-tei nóstre biserici.

Èr in timpurile cele grele, prin cari traim, numai Ddieu bunulu scie, prin câte vom fi chiamati a trece. Si deci pentru cá parochi'a se póta prentèmpiná cu succesu si intre ori-ce feliu de imprejurári tóte lipsele sale, este de urgenta trebuintia, cá sustiènerea organismului parochiei se fia asiguratu in cele materiale prin o avere propria a sa facia de ori-ce eventualitate.

Astadi personalulu parochiei, preotii si invetia-

torii nu sunt deplin asigurati materialminte, deórece plat'a acestor functionari ai parochiei in lips'a de fonduri ale parochiei spre acestu scopu se incaséza in parte mare dela poporu ; èr acestu soiu de plata este de regula espusu la fluctuatiuni ; si deci nici nu este deplin corespundietória, nici nu este deplin asigurata.

Si in sciintia se-ne fia, ca solutiunea nimerita a ameliorárii dotatiunei preotilor si invetiatorilor nostri se va poté face in modu nimeritu si deplin corespundietoriu numai prin inmultirea averii parochiei. Èr la noi ameliorarea dotatiunei preotiesci si invetiatoresci este o chestiune, carea are o importan-tia multu mai mare, decât la ori care alta confessiune din tíera, dupa ce scim, ca chiar preotii si invetia-torii au in prim'a linia missiunea de a-ne cresce inteliginti'a.

Vorb'a este deci, cum se faca, si cum se lucreze preotulu, cá averea bisericeii se fia asigurata, si cum se lucreze, cá acésta avere se crésca, cá dupa timpu se póta prentèmpiná cu succesu tóte lipsele parochiei, si in specialu cá dupa timpu se póta acésta avere contribuì si la ameliorarea dota-tiunei preotilor si invetiatorilor ?

In punctulu acést'a preotulu va avé in vedere in calitate de presiedinte alu sinodului parochialu, de membru alu comitetului parochialu si conduce-toriu alu oficiului parochialu urmatóarele :

1. Avera bisericeii, multa putièna, cáta va fi, se-se administreze astfelu, încât dintrèns'a se nu se pérda nimicu, si censurárii socotelelor bisericeii se i-se dea in corporatiunile bisericesci cea mai mare publicitate, ca intréga bisericea se véda, ca cruceriulu, pre carele lu-deponu credinciosii in vistieri'a bisericeii este bine ingrijitu si bine chivernisitu.

2. Preotulu se nu imprumute nici odata si sub nici unu feliu de imprejurári nimicu din averea bise-ricésca, nici se nu cumpere nimicu dela comun'a bise-ricésca, nici se nu-i vènda, cá astfelu se fia liberu de ori ce suspitiune si de ori ce banuieála.

3. Daca se întempla, cá cutare credintiosu se daruiesca cev'a din averea s'a santei biserici, atunci unui astfelu de daru, fia mai mare, fia mai micu, se-i dea importanta'a, pre care o merita; se tiena astfelu de daruiri in evidentia, si despre ele se reporteze regulatu sinódeloru parochiale ordinare; ér daca cutare credintiosu ar daruí cev'a pre seam'a santei biserici cu conditiunea, cá sè se sevèrsiésca unele rogatiuni, seau slujbe: atunci preotulu se sevèrsiésca regulatu acele rogatiuni si cu solemnitatea, carea o merita.

4. Daca se oferu in comuna ocazioni, in cari s'ar poté cumperá pamenturi, seau alte realitati in conditiuni avantagióse si fara a-se alterá drepturile, seau interesele vre unui'a dintre credintiosi: atunci preotulu se staruiesca la corporatiunile din parochia, cá atari paménturi, seau alte realitati sè se cumpere pre seam'a comunei bisericesci, si apoi cumperandule, se-le ingrijésca cât se póte mai bine si mai avantagiosu pentru sant'a biserica.

5. Preotulu se studieze in modu nentruptu mijlócele si isvórele de venitu ale comunei bisericesci si ale credintiosiloru, si se caute, si afle modulu, in carele credintiosii prin daruiri si fara alterarea intereseloru materiale ale loru se vina in ajutoriu comunei bisericesci; si in fine

6. Preste tot preotulu se aiba in vedcre, ca mijloculu celu mai puternicu pentru inmultirea averii bisericesci este ridicarea si alimentarea sèmtiului de pietate crestinésca in poporu, ridicarea religiositatii si moralitatii poporului.

Proiectulu de lege

substernutu dietei din Budapest'a, referitoriu la salarisarea invetiatoriloru.

§. 1. Dispositiunile §-lui 142 art. de lege XXXVIII. din 1868 aduse in obiectulu instructiunei din scólele poporale, cari reguléza salariulu invetiatoriloru ordinari si adiuncti dela scólele poporale elementare, se *estind* si *asupra invetiatoriloru ordinari si adiuncti dela scólele poporale sustienute de confessiuni.*

In sensulu acestora salariulu invetiatoriloru ordinari la scólele acestea pe langa locuintia potrivita si gradina in marime de unu patrariu de jugeru nu póte fi mai micu de 300 fl. alu celoru adiuncti nu póte fi mai micu de 200 fl.

§. 2. Invetiatorii indicati in §. 1. asemenea invetiatorii dela tóte scólele elementare comunale vor fi partasi de adaose cuincuenale de etate dupa normele, cari sunt in vigóre fatia cu invetiatorii dela institutatele poporale elementare de statu.

Timpulu de serviciu care va formá bas'a adaosulu de etate 'si ea inceputulu inse numai dela intrarea in vigóre a legei presente.

Normele, cari esista deja, sau cari le vor aduce

singuratici sustienetori de scóle cu privire la adaosulu de 5 ani, nu se alteréza prin dispositiunea de fatia, daca ele asiguréza invetiatoriloru celu putienu favorulu satoritu de acestu §.

§. 3. Salariulu invetiatoriului, conform usulu de pana acuma, póte se stea afara de bani gat'a, din emolumente platite in naturalii, sau din venitul pamentului, cu restringere'a cuprinsa in §-fi cinci si siese din legea presenta.

§. 4. Salariulu in bani gat'a sustienetorii de scóla trebuie se-l solvéscu invetiatoriului seau in rate lunare sau in rate trilunare, dar totdeuna anticipative.

§. 5. Solvirea unei parti din salariulu invetiatorescu in naturalii se permite numai sub aceea conditiune, daca acele producte in termine si in cuantitati inca dela inceputu mai nainte satorite se dau invetiatoriului, asia ca rat'a din arma a anului se i se dee celu multu la finea lunei Octomvre din anu.

Acelu sustienetoriu de scóla, care nu va dá salariulu in naturalii in modulu satoritu, in casulu când va fi admoniatu de dóue ori, perde dreptulu de a-si implini datorinti'a dupa acésta modalitate, si mai departe in loculu naturalieloru va trebui se platésca valoarea acelera in bani gat'a. Pretiulu producteloru se statoresece in sensulu §-lui 143 art. de lege XXXVIII. din 1868.

§. 6. Daca o parte a salariulu invetiatorescu sta din venite dupa proprietate de pamentu, atunci pretiulu acestora in minimulu salariulu de 300 fl. respective de 200 fl. inca se va satori pe bas'a §-lui 143. articulu de lege XXXVIII. din 1868 fiindu a se computá, dupa detragerea tuturor speseloru avute cu economi'a si altoru cheltueli merunte, numai venitul curatu alu proprietatii de pamentu.

§. 7. Salariulu invetiatorescu, remasu in restantia din caus'a nesolvirei punctuale, se va incassá dela sustienetoriulu scólei pe cale administrativa. Modalitatea esecutarei in contielegere cu ministrulu de interne si de finantie o staveresce ministrulu de culte si instructiune publica pe calea ordinatiunei.

§. 8. Daca invetiatoriulu dela scól'a confesionala in intielesulu alineii a treia din §. 141 alu articulu de lege XXXVIII. din 1868 implinesce si functiunile de cantoru, la satorirea salariulu invetiatorescu emolumentele invetiatoresci si cele cantorale la olalta vinu a se luá cá salariu invetiatorescu.

§. 9. Autoritatile scóleloru indicate in §. 1 precum si autoritatile tuturoru scóleloru elementare poporale comunale in terminu de 6 luni dela intrarea in vigóre a acestei legi, sunt obligate a asigurá invetiatoriloru aplicati la scólele lor prin sustienetorii scólei salariulu minimu de 300 fl. respective de 200 fl. daca salariulu nu a corespunsu pana atunci dispositiuniloru cuprinse in §., sau *daca sustienetorii*

scólei din caus'a seraciei satorite din oficiu nu sunt in stare se o faca acést'a, respective daca arunculu care se póte face pe bas'a §. 35. art. de lege XXXVIII. din 1868 este eshauriat, in alte 3 luni cu representatiune motivata trebuie se se adreseze la ministrulu de culte si instructiune publica pentru ajutoriu dela statu spre acoperirea sumei, care mai lipsesce.

Daca respectivele autoritati ale scóleloru confesionale in terminulu satoritu mai sus nu vor dispune nici in o directiune, nici in alta, inse sustienetorii scóleloru confesionale cu tóte acestea dorescu se-si sustiena scólele, dupa 9 luni dela intrarea in vigóre a acestei legi salariulu minimalu satoritu prin acésta lege se considera cá asiguratulu din partea sustienetoriulu scólei, care salariu minimalu, daca nu se solvesce, la plangerea partii interesate, sau la o denuntiare din oficiu, se va incassá pre calea administrativa.

In casulu când nu se va puté incassá fatia cu confesiunea, care sustiene scól'a afla aplicare dispositiunile §-lui 15 art. de lege XXXVIII. din 1868. cu delaturarea celor 3 admonitiuni.

§. 10. Sum'a salarielor satorite si platite pana acuma de catra sustienetorii scóleloru din isvórele lor proprii se va solvi nestirbita si pe viitoriu, respective nu se va puté reduce cu scopulu de a face intrebuintiare de ajutoriu dela statu.

§. 11. Ministrulu de culte si instructiune publica din sum'a incuviintiata spre acestu scopu prin legislatiune va intregi pana la minimulu legalu salariu invetiatoriloru dela scólele comuneloru politice si bisericesci, avisate la ajutoriu, prelanga incunosciantia autoritatii scolare respective pe calea comitetului administrativu, prelanga urmatórele conditiuni: a) comitetulu administrativu statoresce sum'a salariulu invetiatorescu insinuata prin autoritatile respectivei scóle poporale, precum si diferinti'a pana la salariulu minimalu satoritu prin acésta lege; b) asemenea cercetéza comitetulu administrativu, daca cualificatiunea invetiatoriulu, care e se fie ajutatulu, corespunde recerintieloru stipulate in lege; c) cu ocasiunea implinirei posturiloru de invetiatori, unde pentru intregirea salariulu minimalu statulu contribue cu unu adaosu de ajutoriu, care intrece sum'a de 50 fl., instituirea invetiatoriulu atérna dela aprobarea ministrului de culte si instructiune publica; la scólele comunale, cari inainte de intrarea in vigóre a acestei legi s'au impartasitu de ajutoriu dela statu, respective se vor impartasi de aci incolo, procedur'a alegerei de invetiatoriu circumscrisa in §. 13 p. 1 articulu de lege XXVIII, din 1876, se modifica corespundietoriu dispositiuniloru de fatia; d) daca la statiunile invetiatoresci amintite sub c), se va alege, respective se va promová spre aprobare alegerea unui asemenea individuu, pe care ministrulu de culte si in-

structiune publica lu póte **esceptioná** din punctu de vedere basatu pe lege, mai departe din punctu de vedere moralu sau de statu, ministrulu in terminu preclusivu de 30 de zile provóca pe organele indreptatite la aplicarea de invetiatoriu se *aléga alt individ* si se faca o promovare nóua, daca provocarea cea nóua remane fara rezultatu, s'au daca promovarea cea nóue din punctulu de vedere de mai sus si in alu doilea rëndu va dá ansa la *esceptionare*, in acelu, casu pe invetiatoriu lu **denumesce ministrulu de culte si instructiune fara a mai ascultá pe sustienetoriulu scólei**, fatia cu scólele sustienute de confessiuni inse cu aceea restringere, ca invetiatoriulu, care se va denumi, se apartiena confesiunii, alu carei caracteru ilu pórtá scól'a, si ca cu privire la persón'a aceluia respectiva suprem'a autoritate bisericéscá se fie recercata a se declará in terminu preclusu.

§. 12. In sensulu §-lui precedentu invetiatoriulu, aplicatu la scól'a confesionala, care are dela statu unu ajutoriu preste 50 fl. póte fi amovatu din postulu seu numai prin sententia disciplinara adusa de respectivele autoritati confesionale dupa normativede lor proprii, care sententia inainte de esesutare totdeuna trebuie se se promoveze la ministrulu de culte si instructiune publica si numai atunci are putere de dreptu, daca ministrulu in o luna computata dela primirea ei nu doresce o nóua cercetare si sententia, care se va intreprinde cu **conlucrarea pretorelui suprem**, (eventualu cu a pretorelui din cercu).

Autoritatea bisericéscá la dorinti'a ministrului de culte si instructiune publica e obligata a introduce cercetarea disciplinara contra invetiatoriulu confesionalu ajutatulu dela statu in asemenea casu ministrulu deodata cu recercarea adresata autoritatii confesionale pentru introducerea cercetarei disciplinare seau ori si când in decursulu cercetarei se póte revocá ajutoriulu de statu. Sententiele aduse de catra autoritatile confesionale in asemenea casuri, de si enuntiate amovarea, la tot casulu trebuescu promovate la ministru, in care casu ocura procedura circumscrisa in punctulu precedentu.

Daca in decursulu cercetarei ese la ivéla, ca invetiatoriulu a urmatu o directiune contraria statulu: sta in dreptulu ministrului, ca cu schimbarea sententiei pronuntiate de autoritatea confesionala, dupa gradulu gresielei se mesure mai aspra pedépsa disciplinara, eventualu se enuntie amovarea invetiatoriulu. Daca inse suprem'a autoritate confesionala, dupa primirea ordinului in 14 zile nu va ordiná cercetarea disciplinara ori fara justificare corespundietóre nu o va terminá in 3 luni de zile, ori daca in 14 zile computate dela aducerea sententiei nu o va promová la ministru, in acelu casu afacerea disciplinara dupa dispositiunile articulu de lege XXVIII. din 1876, o va vedé comitetulu administrativu.

Daca in afacerea disciplinara ordinata la dorinti'a ministrului, sententiele mesurate de ministru seau cele aduse de comisiunea disciplinara a comitetului administrativu dupa venirea lor in puterea de dreptu, respectivile autoritatii confesionale *in terminu de 14 zile computate dela primirea sententiei nu le vor esecuta in cerculu lor propriu de activitate, esecutarea se va face pe calea organeloru administrative.*

§. 13. Daca sustienetorii scóloru nu pot plati din puterea proprie adausulu de etate de cinci ani, satoritu in § 2 alu legei presente, respective, daca e eshauriatu arunculu care se póte face pe bas'a §. 31. art. de lege XXXVIII. din 1868, la aplicarea procedurii, care reguléza intregirea salariulu invetiatorescu minimalu, sustienetorii scólei si pentru acoperirea adausulu de etate se vor impartasi de ajutoriulu dela statu *in care casu inse dispositiunile §-ului premergetoru (12) vor fi normative si cu privire la afacerile disciplinare ale invetiatoriloru confesionali, curi se impartasiescu cu adaose de etate dela statu.*

§. 14. Ajutoriulu dela statu dat pentru salarisarea invetiatoriloru seau pentru acoperirea adauselor de etate nu se póte intrebuintiá spre alte scopuri, si de unu asemenea ajutoriu se póte tmpartasi numai invetiatoriulu, care are recerintiele statorite de lege.

§. 15. Intregirea minimalulu din salariulu invetiatorescu prin ajutoriulu dela statu se face gradatu in decursu de 3 ani. Sum'a, care in anulu alu treilea se póte spre acestu scopu preliminaru in bugetulu statulu inse nu póte trece preste 200,000 fl.

§. 16. Dispositiunea cuprinsa in acésta lege asemenea se va aplicá asupra invetiatóreloru dela scólele poporale, cá si asupra invetiatoriloru.

§. 17. Cu esecutarea acestei legi se incredintéza ministrulu de culte si instructiune publica, asemenea ministrulu de interne si celu de finantie.

Messurile metrice.

(Disertatiune cetita in adunarea reuniunii cercuali din protopopiatulu Aradului tienuta in 11 Noemvre n. 1891 in comun'a Micalaca.)

„Adeverulu mai pre sus de tote“ ! Acestu principiu insufletia pre tota suflarea omenesca liber-cugetatoria pre timpurile, când feudalismulu era cople-situ de frigurile ce i-le causera candidede radie vivificatorie ale renascerei. Când nori negri acoperiáu orizontulu Europei muncite de tiranie; când venturi inca rigide amenintiáu cu distrugere pre tota floricia'a resarita sub influinti'a vivificatórielor radie de lumina, ce strabatusera prin portile ceresci, dela cari Galilei sfarimase pecetile secularie infipte pre dênsele de dusimani; si când reactiunea si-pornise toti argatii, ca se innece in germine ori ce intraprinde nobila, menita de a creá omenimei inbran-

cite unu venitoriu demnu si ticnitu: atunci crease Ddieu pre pamentu nisce fapturi demne, adeverati reprezentanti ai sei in lume, cari otieliti prin tristele si tragicele esperiintie ale autecesoriloru se hotarira, se nu crutie nemicu ce e onest, numai se dee lumei o forma acomodata cu rangulu, ce-lu ocupa omenimea in lantiulu cel nesfirsitu al creatiunei.

Si acei barbati vrednici lucráu neobosit in templulu celu sacru numitu „academi'a scientifică“ din Paris. Intre cele alalte intraprinde nobile ale acestei institutiuni, pre noi ne intereseza astádi cu deosebire premiulu celu frumosu, ce l'a scrisu academi'a pentru barbatulu, carele va fi in stare se dee lumei o mesura, acomodata se faca servitie de o potriava pentru toti ómenii si pentru tote timpurile. Acest meritu pentru omenime l'a seceratu vredniculu membru alu academieii Simon Perière. Lui i-a succesu se mesure acurat gradulu meridianulu si de aici apoi se staveresca mesur'a de mult dorita. Impartiend Perière a patri'a parte din meridian in 10.000,000 pãrti egali, pre un'a dintre aceste a numitu metru si a propus'o academieii de mesura acomodata. Linealulu de metalu prezentatu de Perière si astádi se conserva in bogatulu museu alu academieii din Paris, carele inchisu hermetice nu pote fi atacatu de influinti'a chemica a aerulu atmosfericu.

Ce lucru simplu ni-se pare, când privimu astádi de a gat'a la complecsulu mesuriloru metrice; si cu tote aceste, deca-lu privimu cu ochiu criticu, ne surprinde grandeti'a spiritulu lui Perière! Si ca se vi-faceti, Dloru! o idee despre imposanti'a inventiunei, ve rogu se me insociti cu pretiut'a dv. atentiune.

Cãti seculi s'au stracuratu in sinulu eternitãtii, de când spiritulu omenescu se deprinde, pentru-ca se-si pota indreptá sborulu catra acele regiuni divine, dela cari emanéza! Istori'a cultureii omensci ni-este martora in privinti'a acést'a! Nenumerate popore s'au perondatu pre aren'a vietii publice, pana când o parte a omenimei a ajunsu la acelu gradu al des-voltãrei spirituali, ca se intemeieze pentru pur'a speculatiune sistemulu de numerare cunoscuta si de prunci sub numirea de sistemulu decadicu. Corifeii revolutiunei franceze intru atãta au fostu de entusiasmata pentru sistemulu decadicu, vedindu si inventiunea lui Perière, in cât au cutezatu se-lu propuna ca datatoriu de tonu pentru ori ce feliu de mesura esistenta.

Mesur'a aflata de Perière si acceptata de academi'a din Paris nu ni-impune atãt pentru simplitatea s'a, ci mai mult pentru valo-rea s'a absoluta. Cum-cã metrulu lu-desfacemu in 10 dm., 100 cm., s'au 1000 mm; s'au cá din 10 m. facemu unu Dm., din 10 Dm. facemu 1 Hm., din 10 Hm. facemu unu Chm. si din 10 Chm. facemu unu Mm.; tote aceste suntu lucruri atãt de bagatéle, cá nu merita se Vi-rapescu pretios'a atentiune. Dora nici aceea nu s'ar rentá pentru Dv as-

tădi, ca se Ve facu atenti la impregiurarea, că din de 10 ori 10 se nasce 100, adeca din 10 ori 10 dm. de lungime se nascu 100 dm. $\square$, cari facu 1 m. $\square$; etc. s'au că unu locu lungu de unu m. si latu érași de 1 m. se numesce metru patratu, pre care-lu insemnămu cu m. $\square$; etc. Sustienu aici, că nici adeverulu, ce resulta din de 10 ori 10 ori 10 s'au din de 100 ori 10, adeca 1000, ceea-ce dice, că unu corpu lungu de 1 m., latu de 1 m. si grosu de 1 m. ni-da 1000 decimetri cubici, s'au 1 metru cubicu, pre care-lu insemnămu cu m. $\square$, nici acest'a adusu chiar in combinatiune cu frumósele operatiuni elementarie, aplicate la mesurile metrice, — dicu nici aceste nu ve recompenseza pretiosulu timpu ce vedu că mi-lu consacratu prin acésta atentiune.

Eu sum aplicatu Dloru se afirmu, că Dv. nici pentru derivarea masurilor de capacitate din metrulu cubicu, nu mi'ati fi jertfitu atentiunea, că-ci toti cunoscuti cu mine, că unu dm. $\square$ are volumu chiar cât o litra, pre care érași o straformămu, respective o compunemu in decilitra (dl.), centilitra (cl.), apoi in decalitra (Dl.) si hectolitra (Hl.) Sciti Dv. si aceea că ap'a, ce se compune numai din oxigenu si hydrogenu si are temperatura de 4°C., se numesce apa destilata. De asemenea sciti, că unu dm. $\square$ de apa destilata apesa chiar cât unu chilogramu, pre carele lu-insemnămu cu Chgr. s'au altii, ce-su mai pucin aderenti ai limbei romane, cu Kgr. Sciti apoi si aceea, că pre aceste mesuri numite mesuri de pondule potemu tractá pre bas'a sistemului decadicu tocmai cu atăta inlesnire, ca si pre cele mai sus amintite. Si cunoscuti in fine, că din mesuri de capacitate, exprimate spre esemplu in litre, facemu mesuri cubice exprimate in decimetri cubici etc., si érași din volumulu unui corpu redusu la dm. $\square$ potemu spune multimea litreloru etc. dintrensulu. Mai luand apoi in consideratiune si legea hidrostatica, ce ne invetia, că pondulu cutărui corpu se afla, deca i-inmultimu volumulu cu desimea s'a, dv. sciti că potemu exprimá volumulu corpului prin cuotientulu ce resulta, deca impartimu pondulu absolutu alu corpului prin desimea s'a.

Tote aceste adeveruri elementarie le tractămu prin scólele noue submanuate cu desteritatea compatibila unui vrednicu institutoru, si prin acést'a nunu-mai că dămu in man'a elevului chiei'a sigura, cu care se pota deslegá problemele cele de interesu mai vitalu, dar procurămu fiitoriloru cetatieni agerimea de minte, prin care potu infrange o multime de piedeci din calea acestei vietii fluctuouse.

Deca ni-va succede inse, me voiu incercá se Vi presentezu aici insemnatatea mesurilor metrice din punctu de vedere absolutu si de aici apoi se ve nisuiti a strabate in profunditatea, de care a fost patrunsu Perière, când s'a decisu pentru aplicarea metrului!

Bas'a toturoru formatiuniloru este a se cautá in fortiele cele mai elementarie, adeca in atractiunea si

repulsiunea moleculara. Aceste fortie ni-dau prim'a impressiune despre distantia intre doue puncte, adeca dintre motorulu atragatoriu si punctulu finalu alu atractiunei. Si ce a resultatu din atractiune, deca nu gruparea mai multoru puncte materiali langa oalta, de unde apoi se vede chiar si limpede formarea liniei materiali. Unu strămuru, s'au unu impulsu primitivu a trebuitu se existe, fie acel'a intro forma, s'au intralt'a. Si acel strămuru n'a potutu fi singularu, ci pretotindenea unde a esistatu ca moleculele particélele materiali; asiá dara moleculele nu s'au grupatu linear numai intrunu locu, ci érași in mai multe de odata: erá plinu universulu cu linii materiali. Cum-că liniile materiali n'au potutu avé lungime considerabila, invedereza si de acolo, că ele fiind multe au trebuitu se se incrucisieze, ér din actiunea imprumutata a liniiloru materiali spre oalta s'a nascutu unu nou resultatu, adeca impreunarea de linii cu linii in planuri, fie aceste drepte s'au curbate. Particélele materiali ale planuriloru prin atractiunea loru au lucratu reciproc unele asupra altor'a; ma! au lucratu si liniile materiali asupra planuriloru, si vice-versa, de unde necesarminte resulta unu ce nou, adeca marimea spatiaria cu 3 dimensiuni.

Din gruparea moleculeloru in linii materiali urmeza, că spatiulu nu a remasu pretotindenea intro forma de desu, liniile formău óresi cum nisce centre diforme, necesarie pentru formarea ulterioara a planuriloru. Prin formarea planuriloru s'a conturbatu si mai tare dessimea materiala a spatiului, si de aici apoi a inceputu a se sguduí eculibriulu fortieloru primitive aie naturei, cunoscute sub numirea de magnetismu, electricitate, caldura si lumina. Resultatulu acestei sguduiri fenomenali a datu ansa la formarea corpuriloru, adeca a marimiloru spatiarie de trei dimensiuni, prin ce s'a conturbatu si mai multu dessimea spatiului in privinti'a materiala. Centrele noue, adeca corpurile, lucrău prin atractiunile loru, pre langa unu picuti de corectura, ca si moleculele primitive; dar actiunea loru nu mai are necesitate se creeze rezultate noue, de ora-ce noii óspeti ai universului, corpurile devinu insesi certe, pe care se pornesce actiune creatoria; deci opinand real potemu afirmá, că prin crearea marimiloru spatiarie de trei dimensiuni a incetatu necesitatea de a se crea si marimi de spatiu cu 4 s'au mai multe dimensiuni. Possibilitatea nu e eschisa, dar dovedi de necisatea creării acelor pentru noi nu au locu.

Astfelu cuprindiend maestri'a supremului cugetatoriu, credu eu că potemu apretiá inventiunea lui Perière, asemenand ideea metrului cu efectulu primului impulsu, ce s'a ivitu in molecula, — fie pre ori ce cale — ab initio. — Cooperarea mai multoru fortie potentiate creeza faci'a, pre care noi o exprimămu prin a dou'a potentia alui 10, s'au prin acele mesuri patrate, care nici intrunu sistemu de numerare nu ni-se infaciosieza asiá de usiore si interesante, ca si in sis-

temului decadicu, a cărui importantia creșce atât de veditu prin metru. — Prin formarea corpurilor se maresce efectulu fortieloru dintrensele, că devine de tot multifariu, adeca in fapta corespundietoriu cu a trei'a potentia alui 10, din carea potemu produce pre metrulu cubicu si apoi in consecuintia mesurile de capacitate si cele de pondu.

Vorbind óresi cum intrunu stilu concisu, mesurile metrice sunt in fapta o copie de pre natura, si inca o copie forte sistematica, pre care a o intielege insemneza fericire adevrata, că-ci intru adeveru ce pote fi mai sublimu, de cât in convingere a te plimbá pre căile prin cari a trecutu lumea dela intemeierea ei!

Se nisuiamu dara Dloru a patrunde cât mai adencu in misteriele naturei, si din rezultatele ostenelelor nostre se împartesimu si pre altii dupa cuviintia, că-ci mai bine este noue a dá, de cât a luá!

Arad, Octomvre 1891.

Prof. T. Ceontea.

D I V E R S E.

* *Onomastic'a P. S. Sale Dlui Episcopu diecesanu Nicolae Popea.* Vineri in diu'a de S. Nicolae dupa s. liturgie Prea Santi'a Sa D. Episcopu a primitu felicitările membriloru consistoriaii condusi de Prea Cuviosi'a Sa Parintele Protosincelu Filaret Must'a, precum si ale mai multoru persóne distinse din locu éra din afara a primitu numeróse telegrame gratulatóre.

Corpulu profesoralu dela institutulu teologicu si celu pedagogicu, precum si elevii de teologie si de pedagogie au felicitatu pe P. S. Sa Vineri sér'a in institutu, unde cu acést'a ocașiune s'a cântat si unu imnu ocașionalu de I. Popovicu clericu in cursulu III. aranjatu de Antoniu Sequens, profesoru de music'a vocala si instrumentala, scrie „Fói'a diecesana.“

* *Advocatu nou.* Dlu Dr. Liviu Marcu, fiulu parintelui Demetriu Marcu, parochu in Birchisiu si asesor consistorialu a depus dilele trecute censur'a de advocatu, fiiind laudat din partea presidiului comisiunei.

Felicitám pre noulu advocatu, si i-dorim celu mai bunu succesu!

* *Corulu vocalu romanu din Biserica-alba* cá in tot anulu asia si de asta-data arangiaza in acestu orasiu in preséra de St. Vasilie, adeca a anului nou st. v. o petrecere cu o programa cât se póte de atragetóre. Se va jucá Opereta lui C. Porumbescu „Craiulu nou“ la carea s'au angagiatu cele mai de frunte puteri dintre diletanti. Operet'a va fi acompaniata de music'a militara. Inainte de mediulu noptii se vor produce cu cântare: „Chinesii“ in costum originalu; apoi le urméza „Studentii spanioli“ asemenea cu cântari originale. Inca de cu timpu facem deci atentu publiculu

romanu la acésta producere si lu rogam a dá spriginulu si concursulu lui acestui coru, carele n'a crutiatu timpu si osteneła pentru d-a face publiculu o séra cât se póte de placuta.

* *Pentru coruri.* In editur'a „Societáti romane de cântari si musica din Caransebesiu“ a aparutu dilele acestea **Liturgi'a Santului Ioanu Chrisostom**, compusa dupa melodiile bisericesci din Banat, pentru coru de barbati, de Antonie Sequens, profesoru de musica si dirigentulu corului din Caransebesiu. — Pretiulu e 2 fl. 50 cr. v. a.

* *Multiamita publica.* Subserisulu in numele comitetului parochialu din Nadab, mi implinescu o placuta datorintia, când si pe acést'a cale aducu cea mai caldurósa multiamire zelosiloru crestini si anume: fericitului adormitu de pia memoria Ioanu Crisianu, carele la indemnulu si sfaturile parintesci a parintelui Georgiu Crainicu, a donatu tóta averea sa nemiscátóre s. biserici din locu, care consta din $\frac{3}{4}$ sesiune pámentu in pretiu de 6000 fl. (siese mii fl. v. a.) V. Paraschie Crisian, a donatu o icóna frumósa, o candela si unu mesariu tóte in pretiu de 40 fl. v. a. Dlu notariu comunalu Ioanu Popescu, a donatu unu prapore mare de metasa vénata, unu chivotu, si un'a cruce de argintu in pretiu de 160 fl. (un'a suta siese-dieci fl. v. a.) dn'a notarésa Emili'a Popescu nasc. Mladin, a donatu 6 stichare pentru prunci, un'a perdéua, 2 stergare si unu mesariu tóte in pretiu de 36 fl. dn'a preotésa Sidoni'a Crainicu, V. Mariuti'a Goldisiu si V. Floare Lunga a donatu unu stichariu preotiescu frumosu in pretiu de 12 fl. La iniciativ'a parintelui Georgiu Crainicu a contribuitu la facerea unui prapore mare de metasa care a costatu 100 fl. (un'a suta fl. v. a.) urmatorii: Georgiu Crainicu preotu 10 fl. Petru Goldisiu economu 10 fl. Ioanu Mateutiú econ. 10 fl. Georgiu Iescanu econ. 5 fl. Petru Craiu epitropu 5 fl. Petru Draganu T. 5 fl. Mitru Laza plaesiu 5 fl. Petru Lopos econ. 5 fl. Georgiu Selegianu chis 5 fl. Petru Varga econ. 5 fl. Mitru Bréndasiu Z. 4 fl. Tóderu Iliutia epitropu 2 fl. Tóderu Bréndasiu econ. 2 fl. Georgiu Dema 2 fl. V. An'a Ispas 2 fl. Ignatiu Sechel 2 fl. V. Irin'a Maguleanu 2 fl. Anusca Merce 2 fl. Georgiu Selegianu, Tóderu Morgosiu, Nicóra Hididisiu, Gilla Sechel, Pascu Sechel (irini), Petru Ispas, Mitru Hotaranu, Mihaiu Ogrinciu, Pascu Ocrusnic, Tóderu Iliutia, Alexa Varga, Floare Iliutia, Mariuti'a Dihel. Ioanu Palco, Lica Imre, Ioan Chirila, V. Mari'a Palco, V. Floriti'a Onitia, Floare Dema câte 1 fl. si V. Savet'a Horne 50 cr. — de toti 102 fl. 50 cr. (un'a suta si doi fl. 50 cr.) v. a. — Dumnedieu in indurarea sa cea mare se le resplátésca cu imbelsugare acésta marétia fapta a Ioru démna de imitatu! — Nadab, in 29. Noemvre 1891. — Ioanu Dobosiu, notariu com. parochialu.

* *Multiamita publica.* Spectatululu dnu Florianu Laza, notariu comunalu in comun'a Cherechiu si multu stimabil'a dsale sotie Ecatarin'a Laza nasc. Vancu, petrunsi de simtiulu nobilu crescinescu si iubirea fatia de sânt'a biserica; precum si din reverintia fatia de scumpii reposati ai dloru, au binevoitu a doná stei nóstre biserici: unu rëndu de ornamente preotiesci, unu praporu din celu mai finu materialu si unu sticharu, tóte in pretiu de 180 fl. v. a.; cari in Duminee'a din 24. Noemvre st. v. in presentia unui publicu frumosu, sau santitu prin Rvd. dnu protopresviteru tractualu alu Siriei Georgiu Popovicu, carele ocașionalminte érá in comun'a nóstra. La finea actului de sântire, Rvd. dnu ppviteru, prin unu discursu acomodat — aretându insemnatatea jertfei si multiamindu donatori-

loru — îndemnă publiculu presentu la aducerea de jertfe. Pentru acést'a fapta crescînesca. dêmna de imitatu, comun'a nóstra bisericesca i-si tiene de santa detorintia, a esprimá multu stimatiloru donatori si pre acést'a cale, cea mai ferbinte multiamita si recunoscintia; pe langa aceea espresa dorintia: cá bunulu Ddieu se li lungésca firulu vietii pana la celea mai îndelungate dile a vietii omenesci. resplatindu-le insutitu denariulu jertfitu pe altariulu Domnului; ca astfeliu si de acum înainte, cá si pana acum, se póta fi spriginul stei nóstre biserici si natiuni; ér sufletele celoru repozati a dloru — se le asiedie in locuri luminate. — Cherechiu, la 26. Noemvre v. 1891. — Comitetulu parochialu.

* **Dumas pentru seraci.** In diarul parisienu „Figaro,” Alexandru Dumas face o propunere, vrednica de bagatu in séma, tuturor membriloru aristocratiei si plutocratiei parisiene. Propunerea este, cá cu ocasi'a prândiurilor, si a tot felulu de serbari ce se dau, se puna o taxa anume, de unu francu spre pilda, pentru adunarea unui fondu pentru seraci, cari n'au ce se manance. Diarul parisienu face apelu la elit'a sociala francesa se primésca propunerea eminentului autoru.

* **Insusirile igienice si vindecátore ale scortisiórei.** Nu de multu s'a descoperitu cá scortisió'r'a omóra microbulu friguriloru tifoide (lângórei). — Chamberland, colaboratorulu lui Pasteur ajutat de Cadeac si Meunier, a verificatu (a probatu si constatatu) puterea scortisiórei asupra tifosului la institutulu lui Pausteur. — Din cercetârele loru reese, cá esenti'a de scortisióra nimicesce baccilulu tifosului (lângórei) in 12 óre. Importanti'a acestei descoperiri mai cresce prin impregiurarea, cá microbii de tifosu nu potu traí in aburii esentiei de scortisióra, si aerulu incarcatu cu parfumu de scortisióra, daca lu-ispiramu, este aptu de a nimici ból'a lângórei. — Parfumulu de scortisióra are aroma fórte placuta; in secolulu alu XVI. acést'a erá parfumulu aristocratiei, si cine scie de nu va vení de nou la moda, inlocuindu pentru vestminte, toleta, s. a. parfumurile cele mai cautate astadi. Si daca acést'a nu i-ar succede, de siguru cá in casuri de epidemie parfumulu de scortisióra va fi in tóta cas'a.

* **Atinarea miseriei in Rusi'a.** Renumitul scriitoru rusu Tolstoi a organizatu in districtulu Dancov, guvernamentulu Riazan, bucatârii poporale unde se da gratisu de mâncare ómeniloru lipsiti. Conte, conduce insusi, impreuna cu ficele sale, áeste bucatarii.

* **Cereale romane in Rusi'a.** In porturile sudice ale Rusiei, s'a intemplatu in anulu acesta pentru prim'a óra se se importeze cereale din România. Prima partia sosi in dilele aceste in numitele porturi, in cantitate de 50,000 de puncti.

* **Dela curtea regésca a Spaniei.** Când plecâ regin'a Spaniei din resiedinti'a ei de véra, San Sebastian, o petrecura la gara marele duce Vladimir cu soti'a si cu copii sei, marele duce Alexis si ducii de Leuchtenberg. Miculu rege, Alfonso, sarutâ mân'a marei ducese Maria Paulovna. De aici se duce famili'a regésca la Burgos. Orasiulu era frumosu impodobitu, ér sér'a a fostu iluminatia. Magistratulu orasienescu daruí micului rege unu calu micu de munte. Regin'a a fostu primita cu mare simpatia si entusiasmu de catra poporatiunea

spaniola. Intre altele, cercetâ regin'a cu famili'a ei si nastirea de calugari dela Miraflores. Aici fu primita in modu reverentiosu de catra calugari, carora nu li-e permis se vorbésca unulu cu altulu. Regin'a, in intielegere cu startiulu manastirei, telegrafâ papei, rugându-lu se dispens-ze pe calugarii acestei manastiri, cá se póta vorbí. Pap'a si incuviintiá acést'a. Cu ocasiunea acést'a se intêmplâ o scena misicatóre. Unu calugaru venerabilu in versta de 92 de ani, cu numele Iuan, luâ pe miculu rege in bratie, ér lacrimile lu nâpadira. Betránulu calugaru saruta de mai multe ori pe miculu rege si povestí, ca elu a cunoscutu inca si pe regele Carol IV. si nici nu visase ca va traí atâtu de multu, cá se póta imbratisiá pe Alfonso XII. Betranulu calugaru agrái in chipulu urmatoru pe miculu rege: „Fiu din regi nobili, Dumnedieu se te conduca pe calea virtutii pentru marirea si propas'rea frumósei nóstre Spania. Eu nu te voi mai revedé! Ósele mele in curêndu se voru odihní in pamentu, cací pamentu suntu si in pamentu me voi întórce. Adu-ti aminte de vorbele unui mosinégú. Fii bunu spaniolu, si atunci vei fi adoratu de supusii tei. Te binecuvêntu fiule. Remai sanetosu, Dumnedieu se te ocrotésca!” Regin'a fí adâncu misicata de aceste cuvinte, sarutâ man'a betránului calugaru si-lu rugâ se se róge pentru ea si pentru copiii ei.

* **Piati'a Aradului** din Vinerea trecuta: Grânu de celu mai greu 10.50fl. ér acelu amestecatu 10.20 fl.— secara 9.60 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 6.10 fl. — Ovesulu 6 10 fl. — Cucuruzulu 5.50 fl. — Mazere 20.— fl. — Fasolea 10.50 — Liutea 24 fl. — Cartofii 3 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr. 80 cr, cea de porcu 48, cea de óie 30 cr, unsórea chil'a 68 cr, ér clis'a per chila 58 cr. v. a.

AVISU. Rogâmu pre toti binevoitorii tipografiei nostre, cari au avutu bunatatea, se primesca spre vendiare calendarie de pre anulu 1892, se tramita cu rentorcerea postei, la adres'a „tipografi'a diecesana din Aradu”, tote exemplariile, ce cugeta, cá nu le voru poté vinde, cá-ci noi avemu acumu trebuintia de ele, dar apoi mai târdiu nu le putem reprimi, cí vom trebui se-le punem in cont'a celoru ce le-au primitu.

*Administratiunea tipografiei
diecesane.*

Nr. 28/1891.

Anunciu.

In conformitate cu punctulu 7 din protocolulu adunarei generali dela 6 Nov. n. c. si cu punctulu 4 din protocolulu siedintiei directiunali din 12 Decembre n. c., aducemu la cunoscinti'a tuturor celoru interesati, cá asociatiunea nationala aradana pentru cultur'a poporului romanu impartiesce in anulu acést'a 2 ajutorie de câte 20 fl. v. a. la doi elevi meseriasi romai.

Doritorii de a obtiené vre-unulu dintre aceste ajutorie au se tramita, pana in 18 Ianuaru st. n.

1892, la adres'a notariului asociatiunii, petitiune provădiuta cu atestatu de paupertate, de botezu si de progresu.

Aradu din siedinti'a ordinara a directiunii tie-nuta in 12 Decembre st. n. 1891.

T. Ccontea, m. p.
director secundaru.

Romul Nestor, m. p.
notaria.

CADOU DE CRETIUNU SI ANULU NOU.

Dela „Tipografi'a diecesana“ din Arad, se potu procurá spre acelu scopu, urmatórele opuri :

1. „Srieri pentru poporu“ compuse de Iuliu Grosioreanu, inv. — Pretiulu 25 cr. francata.

2. „Colindi si cântece poporali“ culese de Teodoru Daulu, inv. — Pretiulu 30 cr. francata.

3. „Cursu practicu“ despre cultivarea pomiloru si a fragariloru, de I. P. Reteganulu, inventatoriu. Pretiulu 35 cr. francata.

4. „Etichet'a“ — Studiu socialu de Iosif-Ioanu Ardeleanu, parochu rom. gr. or. — Pretiulu 65 cr. francata.

5. „Floile mimei“ — Poesii de Isai'a B. Bosco. — Pretiulu 80 cr. francata.

Dela 10 exemplare 20% rabatu.

C o n c u r s e.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu dela clas'a a II-a gr. ort. romana din comun'a Chinez cottulu Timisiu, inspectoratu Vinga, cu terminu de alegere pe diu'a de Domineca in 12/14 Ianuarie 1892.

Emolumintele sunt: 176 fl. 96 cr bani numerari, 5 fl. scripturistica, 1 fl. 50 cr. pentru tóta diu'a la conferinti'a, 50 meti de grâu, 1³/₄ pamentu aratoriu, gradina intra si estravllana, 3 orgii lemne si 5 orgii de pae, din care are a se incaldí si sal'a de invetiamentu. Cuartir liberu cu 2 incaperi, si stalogu pentru vite, si dela inmormentari 50 cr.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a produce : 1. Testimoniu de cualificatiune cu calculu distinsu. 2. Testimoniu din limb'a magiara. 3. Atestatu despre conduita de pana acuma, politica si morala.

Recursurile astfelu instruate, adresate comitetului parochialu se se trimite M. O. Domnu Archipu Munteanu inspectoru scolaru in Manastirea Hodos-Bodrog, posta Zádorlak, Temesmegeye.

Competentii vor avea a se presentá in vre-o Domineca séu serbatóre in s. biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea in cant si tipicu. Cei desteri intru conduce-rea corului vocalu, vor fi preferiti.

Chinez, 4 Decemvre 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : ARCHIPU MUNTEANU, m. p. inspectoru de scóle.

Conform ordinatiunii Venerabilului Consistoriu diecesanu dto 25 Noemvre a. e nr. 5476. se publica concursu pentru deplinirea definitiva a postului invetiatorescu dela scól'a din Berecheiu. protopresbiteratulú Jenopoliei,

inspectoratulú Siepreusiului cu terminu de alegere pe 19/31 Ianuariu 1892.

Emolumintele sunt: 1) In bani gata 250 fl. 2) 16 ingere de pamentu parte aratoriu, parte fenatiu. 3) Opt orgii lemne din care se va incaldí si scól'a. 4) Pentru conferinti'a 8 fl. 5) Pentru scripturistica 5 fl. 6) Dela inmormentari mari 60 cr., dela mici 40 cr. 7) Pentru curatirea si incaldirea scólei 10 fl. 8) Cuartiru liberu cu intravilanu de 800□.

Doritorii de a ocupá acestu postu pre langa producerea testimoniului de cualificatiune si a examenului din limb'a magiara, trebue se mai produca si atestatu de conduita dela comitetulu parochialu unde a fungat pana aci.

Recursele instruite conformu prescrieloru stat. org. si adresate comitetului parochial sunt a-se trimite pâna in 14/26 Ianuariu M. O. Dnu Ioan Avramu inspectoru de scóle in Miske p. u. Nagy-Zerénd, avend recurentii a-se presentá pana in diu'a alegerii in vre-o Dumineca seu serbatore la sant'a biserica spre a-si aretá desteritatea in tipicu si cantare.

Se observa ca alesulu numai dupa espirarea unui anu de proba se va recomandá Ven. Consistoriu spre aprobare, se intielege de va dovedí sporiu si purtare morala buna.

Datu din siedinti'a com. par. tienuta la 8/20 Decemvre 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : IOANU AVRAMU, m. p. parochu si inspectoru scolaru.

—□—

Pentru deplinirea postului de preotu inpreunatu cu celu invetiatorescu din parochi'a gr. or. Milov'a — tractulu protopresbiteralu alu Radnei, — se escrie concursu cu terminu de 30 zile.

Emolumintele anuale sunt :

1) Unu ajutoriu banalu de 250 fl., ce se da din partea Veneratului Consistoriu aradanu.

2) Dela poporulu din Milov'a, cari sunt la 400 suflete, si cari cá censualisti traescu numai din cascigulu loru cá dileri, se póte capetá unu venitu anualu de biru preotiescu pana la 60 fl. in bani, precum si stolele usuate.

3) Cortelu liberu cu gradina pentru legume.

4) Lemnele de incalditu pentru preotu si pentru odai'a de invetiamentu se procura pana in pretiulu anualu de 30 fl. din spesele cultuali.

Concurentii vor avé a-si ascerne suplicele concursuale pana la 10. Ianuariu 1892. la subserisulu oficiu protopresbiteralu in Radna.

Radna, 10. Decemvrie, 1891.

In contielegere cu comitetulu parochialu gr. or. din Milov'a.

Vasile Belesiu,
protop. Radnei.

—□—

Pentru deplinirea statiunii invetiatorescu din Maguliti'a se escrie concursu cu terminulu de alegere de 30 de zile, dela prima publicare.

Emolumintele anuali sunt: 200 fl. 5 orgi lemne lungi, cuartiru si gradina.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu avisati : recoursele provădiute cu tóte documintele prescise, si adresate comitetului parochialu, ale trimite subserisului, pana la 1-ma Ianuariu 1892.

Comitetului parochialu.

In contielegere cu mine : IOAN GROZ'A, m. p. protop.

—□—